

– нейтральне (байдуже) ставлення: у цьому разі можна говорити про здатних, але лінивих студентів;

– позитивне ставлення: поступове наростання мотивації від нестійкої до глибоко усвідомленої, а тому особливо діючої. Найвищий рівень характеризується стійкістю мотивів, умінням ставити перспективні цілі, передбачати наслідки своєї навчальної діяльності й поведінки, долати перешкоди на шляху досягнення мети. У навчальній діяльності спостерігається пошук нестандартних способів вирішення навчальних завдань, гнучкість і мобільність способів дій, перехід до творчої діяльності, збільшення частки самоосвіти.

Шляхи підвищення мотивації студентів є такі:

1. Зацікавлення їх предметом, що викладається.
2. Підвищення практичної спрямованості навчання.
3. Застосування матеріальних і моральних стимулів.

Таким чином, мотивація до навчання – це основний засіб, який надасть можливість підвищити не тільки рівень зацікавленості студентів до навчального процесу, а й їх особистий творчий потенціал.

Т.В. Нескуба

ПРОБЛЕМА АДАПТАЦІЇ МОЛОДІ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Нині, згідно з Болонською конвенцією, здійснюється перехід на новітні моделі навчання, істотно змінюються навчальні плани, форми організації занять, критерії оцінювання знань, впроваджуються нові педагогічні технології та стандарти освіти. Основний вид діяльності студента – професійне навчання – стає більш складним за формами та змістом, а тому підвищує вимоги до особистості. В контексті розгортання цієї тенденції для останньої психологічно важливо піти шляхом адекватної самозміни, саморозвитку та ковітальної самореалізації. Спроможність адаптуватися, долати труднощі, віднайти своє місце у життєвому просторі є вирішальним чинником вдалого розвитку молоді людини, а в майбутньому – фахівця з вищою освітою.

Основну масу студентів, які навчаються у вищих навчальних закладах, становлять юнаки та дівчата віком 18—25 років. Тому одним із головних завдань педагогіки та психології вищої школи є вивчення особливостей студентської молоді.

Студентство є складовою частиною молоді, її специфічною групою, що характеризується особливими умовами життя, побуту і праці, суспільною поведінкою і психологією, системою ціннісних орієнтацій.

Тобто студентство треба розглядати як соціальну групу в системі вищого навчального закладу, яка має свою мету, свої специфічні

особливості і яка готується до виконання соціальних ролей і функцій інтелігенції.

Таким чином, новий студентський колектив, новий характер навчання, зростаюча самостійність та активність справляють вирішальний вплив на формування та розвиток особистості порівняно зі шкільним віком, змінюються і мотиви діяльності студентства. Навчання набуває професійної спрямованості, конкретного змісту, тому що здобуття знань, умінь, розвиток здібностей стає важливою умовою професійної кваліфікації майбутнього спеціаліста. Пізнавальні інтереси стають вибірковими, набувають професійної спрямованості. Перехід зі школи у вищий навчальний заклад — складний етап. Набуття нових знань, умінь, інший режим, стиль та методи роботи, нове середовище, нові незвичні умови — все це сприяє становленню нового ряду умовних рефлексів, нового динамічного стереотипу. Цей перехід відбувається надто індивідуально, іноді навіть з надзвичайним напруженням нервової системи. Студенту, який прийшов у вищий навчальний заклад одразу після школи, набагато легше перебудуватись, ніж дорослій людині, яка звикла на виробництві, в армії до іншого режиму, інших умов. Пояснити це можна більшою схожістю умов життя школи та ВНЗ, ніж ВНЗ та виробництва, меншою зміною, переробкою динамічного стереотипу. Переробка стереотипу необхідна, зумовлена новими для студента умовами. Проте за відповідної підготовки сім'єю, школою до нових методів навчання у ВНЗ, нового режиму, нових умов, наукової організації праці студентів у ВНЗ цей перехід від шкільного життя до студентського може відбуватися більш м'яко, без зайвого напруження, значно швидше та ефективніше.

В.М. Орлова, Т.І. Єфіменко

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПИСЬМОВІ ЗАВДАННЯ ЯК ЗАСІБ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Індивідуальні письмові завдання займають важливе місце в процесі стимулювання практичної роботи студентів. На кафедрі, незважаючи на певний досвід проведення завдань, вони використовуються не на кожній дисципліні.

Індивідуальні завдання можна поділити на декілька напрямків:

- бліц-опитування на заняттях;
- домашні та індивідуальні завдання;
- завдання розширеного типу.

Індивідуальні завдання повинні доповнюватися розв'язанням вправ, задач, письмовими відповідями. Тільки такий підхід допоможе об'єктивно оцінювати рівень засвоєння знань студентів.